

Общо към 31.12.1946 г. циганите в **централните райони на София са 4617 души**, от тях 562 са с някакво образование – главно първоначално завършено и незавършено; в другите 7 района живеят още 596 души.¹⁹

Нека да видим сега как институциите на местната власт говорят за циганите в първите години след установяването на социалистическия режим. На първо място трябва да забележим, че те се именуват „цигани“ и „циганско малцинство“ в архивните материали от преброяването на населението.

В Държавен архив – София, открих само няколко документа от тези години, в които се споменават цигани.

В Протокол №20 на общинската управа на Столична голяма община от 17 април 1945 г. е документирано решение въз основа на рапорта на началника на здравния отдел:

В връзка с борбата за ограничаване епидемията от петнист тиф пристъпваме към снабдяване на всички цигани, глави на семейства, с лични здравни книжки... 3000 лични здравни книжки, които да се раздадат безплатно на цигани, софийски жители²⁰ (ДА-София, фонд 65, оп.1, а.е. 54, л. 370).

През май същата година началникът на здравния отдел отново има рапорт по повод на „борбата срещу петнистия тиф в района на III здравна служба“ – за назначаване на „две здравни команди... на които се възлага извънредната работа по системното издирване на болни и въшливи семейства и обезвъшаването на същите, както и карантинирането на цигански семейства в целия град“ (ДА-София, фонд 65, оп. 1, а.е. 55, л. 313).

В Протокол №62 на общинската управа на Столична голяма община от 2 август 1947 г. е документирано решение за „временен строеж на първоначално училище на циганското малцинство“: „Временната училищна сграда ще се построи на част от общинска нива, находяща се в местността „Красна поляна“ (ДА-София, фонд 65, оп. 1, а.е. 87, л. 490–491).

¹⁹ Според преброяването от 1934 г. циганите в София са 3896 души, което е 1,4% от софийското население (вж. Кираджиев 2001:30).

²⁰ Във всички цитати от документи е запазен оригиналният правопис.